

Week van Gebed voor de Eenheid 2002

Ja, bij U is de bron van het leven

Aan de organisatoren van de Gebedsweek voor de Eenheid

Aanpassing van de tekst

Het aangeboden materiaal kan worden aangepast voor lokaal gebruik. Als men dit doet, dient men rekening te houden met de lokale liturgische gebruiken en devotieele praktijk alsook met de hele sociale en culturele context. Een zodanige aanpassing dient normalerwijze in oecumenisch verband plaats te vinden.

Op sommige plaatsen bestaan er al oecumenische structuren voor de aanpassing van het materiaal. In andere plaatsen zal de noodzaak van aanpassing een stimulans zijn om dergelijke structuren in het leven te roepen.

Het gebruik van het materiaal van de Week van Gebed

- Voor kerken en christelijke gemeenschappen die in een gezamenlijke viering aandacht besteden aan de Week van Gebed is een orde van dienst voor een oecumenische viering opgenomen.
- Kerken en christelijke gemeenschappen kunnen het materiaal van de Week van Gebed ook in hun eigen diensten opnemen. Gebeden van de oecumenische viering, de 'acht dagen' en de selectie van overige gebeden kunnen al naar gelang daarvoor gebruikt worden.
- Gemeenschappen die aandacht besteden aan de Week van Gebed in hun dagelijkse eredienst gedurende de week kunnen voor deze vieringen materiaal ontlenen aan de 'acht dagen'.
- Degenen die bijbelstudies over het thema van de Week van Gebed willen houden, kunnen daarvoor de schriftteksten en reflecties van de 'acht dagen' als uitgangspunt nemen. Iedere dag kunnen de gesprekken afgesloten worden met voorbeden.
- Degenen die individueel willen bidden, kunnen in het materiaal aanknopingspunten vinden voor hun gebedsintenties. Het is goed dat zij zich ervan bewust zijn dat zij in gemeenschap zijn met anderen die verspreid over de hele wereld bidden voor een grotere zichtbare eenheid van Christus' kerk.

Het zoeken naar eenheid; door het jaar heen

De traditionele datum voor de Week van Gebed voor de Eenheid van de Christenen is 18-25 januari. Die datum werd in 1908 voorgesteld door Paul Watson om de dagen tussen het feest van St. Petrus en het feest van St. Paulus te omvatten en heeft daarom een symbolische betekenis. In het zuidelijk halfrond waar januari een vakantie maand is, vinden kerken vaak andere dagen om de Week van Gebed te vieren, bijvoorbeeld rond Pinksteren (zoals voorgesteld door de Faith and Order-beweging in 1926), eveneens een moment met een symbolische betekenis voor de eenheid van de kerk.

Het zoeken naar christelijke eenheid is niet beperkt tot één week per jaar. We moedigen u daarom aan niet alleen flexibel te zijn voor wat betreft de data, maar ook het aangeboden materiaal te zien als een uitnodiging om door het hele jaar heen gelegenheden te vinden om de mate van gemeenschap die de kerken al met elkaar delen tot uitdrukking te brengen en met elkaar te bidden voor de volledige eenheid volgens de wil van Christus.

Inleiding op het thema

Het is zeer te hopen dat het nieuwe millennium spoedig verzoening zal brengen onder degenen die in Christus geloven ondanks de belemmering van veel historische, theologische, culturele en psychologische obstakels. Het lijkt erop dat we de manier nog niet ontdekt hebben om barrières die ons nog verdelen en die een eensgezinde verkondiging van het evangelie aan de wereld bemoeilijken, af te breken.

Na twee continentale assemblees (Bazel 1989 en Graz 1997), hebben de Europese kerken de hele oecumenische beweging in de Charta Oecumenica een teken van hoop aangeboden. Deze Charta werd kort geleden ondertekend in Straatsburg (22 april 2001). Bovengenoemde assemblees hadden tot doel gezamenlijk na te denken over de verantwoordelijkheden voor het

evangelie en de geschiedenis. Dit handvest brengt de verplichting van de kerken tot wederzijdse reflectie, getuigenis en gezamenlijke actie tot uitdrukking in een verenigd maar zeer verscheiden Europa. De Charta is als een navigatiekaart voor de kerken om hun reis naar de haven van de zichtbare eenheid te bespoedigen. Opnieuw kunnen we vragen: waarin bestaat het geheim van verzoening en waar is de sleutel om op een goede manier gebruik te maken van de Charta? Het thema van de Week van Gebed voor de Eenheid van de Christenen 2002, "Ja, bij U is de bron van het leven" (Ps. 36,10) geeft aan dat we om dit geheim te ontsluiten een weg moeten vinden naar de bron van het leven. Het symbool van de bron herinnert ons aan de noodzaak terug te keren naar het begin, het uitgangspunt, de wortels, de essentie. Om samen op te trekken, dienen christenen geworteld te zijn in het Woord van God, de openbaring van Gods aangezicht in Jezus Christus, de vernieuwende kracht van Gods Geest, de ontdekking van de liefde van God, Vader, Zoon en heilige Geest. Zonder het licht van de bron van alle licht blijven de problemen die we op onze weg ontmoeten in duisternis gehuld en worden onoverkomelijke struikelblokken. De bron is een beeld voor overvloedig opwellend water. We kennen de symbolische en theologische rijkdom van water in de bijbel van het boek Genesis tot Openbaring. Water is levengevend en reinigend. Geloof, gebed en gezamenlijke actie kunnen water doen opwellen uit de woestijnsteen van bitterheid, en de zonde van de verdeeldheid in het christendom uitzuiveren.

De voorbereidingsgroep heeft ons de mogelijkheid aangereikt positief na te denken over onze gezamenlijke levensbron. We ontvangen het leven uit de ene bron van de schepping: de levengevende Drieëne God. Door de heilsgeschiedenis heen heeft God zijn voortdurende liefde getoond door het scheppen, in stand houden, vernieuwen en verlossen van de mensheid. Als een bron van leven en een bron van licht, openbaarde God de diepte van die liefde in Jezus Christus, die gekomen is om allen tot zich te trekken met zijn overvloedig aanbod van de volheid van leven, het leven van God zelf.

Jezus' liefde kende geen grenzen toen Hij alle zonde van de schepping in zijn dood aan het kruis omhelsde. Vanaf de boom des levens verzoende Hij de zondaars met God. In de opstanding van Jezus bevestigde God zijn aanbod van overvloedig leven aan allen die Jezus aanvaarden als Heer en gedoopt worden in Christus en bekleed met Christus. In Christus zijn we één en erfgenamen van Gods belofte (vgl. Gal. 3,27-29). Door één doop zijn we verenigd met Christus in geloof en ook verenigd met elkaar in de gemeenschap van Christus' lichaam (vgl. 1 Kor. 12,13). Deze fundamentele eenheid delen alle christenen met elkaar en daarvoor heeft Jezus aan de vooravond van zijn dood gebeden. Het schandaal van de verdeelde christenen spoort ons aan te erkennen wat we samen delen in de ene doop en hiervan zichtbaar getuigenis te geven in de wereld.

Vorbereitung van het materiaal voor 2002

De tekst werd voorbereid door een internationale groep die benoemd werd door de Faith and Order-commissie van de Wereldraad van Kerken en door de Pauselijke Raad ter bevordering van de Eenheid van de Christenen. Deze groep bestond uit veertien personen en kwam bijeen in het Oecumenisch Centrum in Ottmaring bij Augsburg, Duitsland. Ottmaring is een oecumenisch dorp waar leden van de Broederschappen van het Gemeenschappelijk Leven, ontstaan binnen de Evangelisch-Lutherse Kerk, en leden van de Focolarebeweging, ontstaan binnen de Rooms-Katholieke Kerk, samen leven. De leden van de commissie waren gasten van de Raad van Europese Bisschoppenconferenties die de bijeenkomst had georganiseerd. De ontwerp teksten werden voorbereid door een oecumenische groep van vertegenwoordigers van de Raad van Europese Bisschoppenconferenties (CCEE) waarvan 34 rooms-katholieke bisschoppenconferenties deel uitmaken, en vertegenwoordigers van de Conferentie van Europese Kerken (CEC) die 125 protestantse, orthodoxe, anglicaanse en oud-katholieke lidkerken telt. De secretarissen-generaal van beide instellingen coördineerden het werk van deze oecumenische groep.

Inleiding bij de viering

Als christenen uit verschillende kerken vieren wij dat bij God de bron van leven is. Wij gedenken de doop die wij gemeenschappelijk hebben, en bidden om verdergaande eenheid om samen de wereld tot een getuigenis te zijn. Het aangeboden materiaal dient ter inspiratie en als voorbeeld. De bedoeling is dat het wordt aangepast en bewerkt tot een viering die aansluit bij de plaatselijke situatie. Enkele opmerkingen bij de verschillende onderdelen:

Opening

Om te beginnen een lied: stemmen die samenklinken, kunnen harten samenvoegen. Na de liturgische begroeting volgt een presentatie van de deelnemende geloofsgemeenschappen en hun voorgangers. Het is goed om daar tijd voor te nemen.

Schuldbelijdenis

De nadruk kan gelegd worden op wat er tussen de geloofsgemeenschappen staat (gebed om vergeving), of wat in ieders persoonlijk leven drukt (gebed van toenadering). Een derde mogelijkheid tot roepen om ontferming biedt het lied.

Het Woord

Naast de lezing uit Psalm 36 is gekozen voor de evangelielezing van zondag 20 januari, die in de Week van Gebed valt. Waar niet op zondag wordt gevierd, kan men kiezen voor de volgende lezingen: Romeinen 6,3-11; Psalm 36,5-10; Johannes 3,1-17

De Geloofsblijdenis

De Geloofsblijdenis staat in het teken van de doop die wij delen. Wat zou het mooi zijn als er in deze viering gedoopt werd!

Bij de Vredegroet

Bij de Vredegroet kan het water als symbool gebruikt worden. Men kan denken aan:

- besprenkeling met water. De voorgangers zouden elkaar kunnen besprenkelen met de woorden: water uit de bron van leven! Vervolgens kunnen de aanwezigen (onder het uitspreken van deze woorden) besprenkeld worden.
- scheppen van water in glazen uit een doorzichtige schaal, de voorgangers proosten met elkaar: op het leven! De aanwezigen worden uitgenodigd om elkaar met die woorden te groeten.
- delen van water, allen worden uitgenodigd te komen drinken van het levende water.

Bij dit alles geldt: een goede doordenking en voorbereiding is noodzakelijk, en het kiezen van woorden om deze rituelen in te leiden, moet zorgvuldig gebeuren.

Liederen

Een aantal liederen is afgedrukt, daarnaast worden andere suggesties gedaan. Hier volgt een overzicht van allerlei te gebruiken liederen:

Gezangen voor Liturgie (GvL): lied 479:2,3; 491; psalm 36

Liedboek voor de Kerken (LvK): gezang 255, 257, 166:2,3; psalm 92

Zingend Geloven (ZG) deel/lied: 1/72; 1/110; 3/43; 4/51; 6/40; 6/97; 6/98

Eva's Lied, deel 1 lied 34: Lied van de boom aan stromend water

Dienstboek SoW-kerken (DS): blz. 1003

Als een boom aan stromend water (AB): blz. 18

Oecumenische dienst

I Opening

Intochtslied: LvK psalm 92:1,2,7,8 of GvL psalm 36

Intrede met een symbool dat het geschenk van het leven aanduidt, bijvoorbeeld een kan of een doorzichtige schaal met water

Liturgische begroeting

V Onze hulp is in de naam van de Eeuwige

A die hemel en aarde gemaakt heeft

V uw liefde reikt tot in de hemel, God

A uw trouw tot in de wolken

V bij U is de bron van leven

A in uw licht leven wij

Inleiding, waarin de deelnemende kerken/parochies/gemeenten en hun voorgangers worden voorgesteld en het thema wordt toegelicht

Gebed om de Heilige Geest
God, bron van leven
ons hart is vol verlangen
naar uw aanwezigheid.
Laat uw Geest door ons midden gaan
als een sterk stromende rivier.
Dat wij worden meegenomen in die heilige stroom
en tot leven komen.
Door uw zoon Jezus Christus
die met U en de heilige Geest
leeft en regeert in eeuwigheid.
Amen

II Schuldbelijdenis

(keuze uit lied, gebed van toenadering en gebed om vergeving)

Lied: O God die uit het water, Lied ZG1/72

Gebed van toenadering
V God, bron van leven,
wat zijn wij zonder U?
Onze geest heeft uw licht nodig
onze wil uw kracht
onze ziel uw vrede.
A Neem Gij ons leven in uw hand
en reinig ons van ongerechtigheid
...gebedsstilte...
V Vernieuw ons naar het beeld van Jezus Christus
A opdat wij waarlijk uw kinderen mogen zijn
en u mogen liefhebben en dienen
met al onze krachten.
Amen

Gebed om vergeving
V Laten wij God en elkaar om vergeving vragen vanwege onze verdeeldheid die een waarlijk christelijk getuigenis in de weg heeft gestaan: God, wij zijn tekort geschoten tegenover onszelf, tegenover elkaar, tegenover U.
A Heer ontferm U
V O Christus, onze verdeeldheid is in tegenspraak met uw wil en maakt ons tot zwakke getuigen van uw Naam.
A Christus ontferm U
V God, wij hebben U niet voldoende liefgehad in onze broeders en zusters die van ons verschillen maar evenzeer naar uw beeld geschapen zijn.
A Heer ontferm U
V God, bron van leven, laat ons niet langer als vreemden langs elkaar heen leven. Vervul ons verlangen, geef wat wij gerechtvaardigd vragen: maak uw kerk één door Jezus Christus onze Heer.
A Amen

Lofprijzing: GvL 491 of LvK 255 of LvK 257

III Dienst van het Woord

Eerste lezing: Psalm 36,6-10
Zoals de regen: Lied ZG 6/40

Evangelielezing: Johannes 2,1-11
Lied: GvL 479:2,3 = LvK 166:2,3 of ZG 1/110

Verkondiging

Geloofsbelijdenis, men kan bij de geloofsbelijdenis rond de doopvont gaan staan of het symbool van het doopwater op enigerlei wijze in het midden stellen

Wij geloven in God
Geloofsbelijdenis
LIED ZG 6/98

IV Voorbede

V Goede God, bij U is de bron van leven.

Wij komen bij U met ons verlangen om een gemeenschap te vormen van verzoening. Verzoening tussen jong en oud, tussen mannen en vrouwen en tussen mensen uit verschillende culturen. Wij willen de muren die christenen onderling van elkaar scheiden, afbreken. Wij dragen onze wereld en onszelf aan U op als wij bidden:

A Bron van het zijnde, groot zijt Gij:
Eeuwig oneindig, en zo nabij.

V Uw koninkrijk kome, uw rijk van vrede en gerechtigheid. Voor allen die lijden onder de macht van haat en geweld, een macht die mannen en vrouwen knecht, die de toekomst van kinderen en jongeren verwoest. Met Psalm 36 bidden wij: 'Blijf liefhebben wie U erkennen, doe recht aan wie U onverdeeld toebehoren.' Geef hoop aan wie 'is neergeslagen en onder de voet gelopen'.

A Bron van het zijnde, groot zijt Gij:
Eeuwig oneindig, en zo nabij.

V Waar de kerken en christenen zich verbinden aan een diepgaande samenwerking daar groeit de eenheid. Wakker in ons allen aan de geest van inzicht, eendracht en vertrouwen, die leiden zal tot volledige gemeenschap.

(concreet gebed voor de plaatselijke oecumene)

A Bron van het zijnde, groot zijt Gij:
Eeuwig oneindig, en zo nabij.

V Niet omwille van onszelf zijn wij uw kerk, maar omwille van vrede en gerechtigheid voor alle mensen. Geef dat wij samen werken aan een wereld zoals Gij die hebt bedoeld. Dat wij elkaar en anderen tot zegen zijn.

A Bron van het zijnde, groot zijt Gij:
Eeuwig oneindig, en zo nabij.

(overige gebeden eindigend met:
zo bidden wij... acclamatie)

Stil gebed

Onze Vader

Teken van vrede (Keuze uit: besprenkeling met water, drinken van water, handdruk: zie inleiding.)

Lied: AB, blz. 18

V Zending en Zegen

V Over onze huizen, onze kerken

A de zegen van God

V In ons komen, in ons gaan

A de vrede van God

V In ons leven, in ons geloven

A de liefde van God

V Aan ons eind en nieuw beginnen
A de barmhartigheid van God
bij wie de bron van leven is.
Amen

Behoed en bewaar Jij ons: Lied DS, blz. 1003

De acht dagen

De Drieëne God, bron van leven Eerste dag - vrijdag 18 januari

Lezingen:

Genesis 2,4b-10 God maakte de mens... en Hij blies hem de levensadem in de neus

Psalm 36,6-10 Bij U is de bron van het leven

Matteüs 6,25-33 Weest niet bezorgd over jullie leven

Kolossenzen 1,15-20 In hem heeft de volheid van God verblijf willen nemen

Overweging:

De psalmist bezingt God, wiens liefde de hele schepping omarmt - mens en dier - want daarin ziet God zijn scheppingskracht weerspiegeld. De omvang en de diepte van de goddelijke liefde gaan onze verbeelding te boven, want deze liefde leidt ons binnen in het grote mysterie van God, die de bron is van het leven.

Met de levensadem die de mens wordt ingeblazen, brengt de bijbel in beeld hoe God zijn eigen beeld en gelijkenis ons heeft ingeprent. De mens is een beeld van God en daaraan ontleent hij zijn unieke waardigheid. Deze waardigheid is de grond van Gods trouw aan de mens. Man en vrouw hebben een unieke plaats in Gods schepping, want aan hen heeft God de zorg voor de schepping toevertrouwd.

Christenen zien de Drieëne God als de bron van alle leven en alle zin en van alle menselijk verlangen. Omdat alle dingen bestaan in Jezus Christus, de eerstgeborene van de schepping, hebben wij door Jezus toegang tot de bron van het leven. In hem 'heeft Gods volheid willen wonen'. In Jezus leven wij, bewegen wij, bestaan wij. Omdat Gods liefde in Jezus woont, verzoent zij alles met hem, die de bron is van alle leven.

Jezus waarschuwt ons ervoor niet bezorgd te zijn om ons (aardse) leven, want God zorgt voor ons. Hij is de gever van alle goeds en schenkt ons wat we nodig hebben. Als kinderen van God zijn we allen samen verantwoordelijk voor de schepping en leven wij vanuit dezelfde bron. Door ons toe te wenden naar deze unieke bron van leven en licht, komen wij ook nader tot elkaar.

Gebed:

God,
bron van alle leven en van alle licht,
vervul het hart van uw kinderen
met de verwondering om alle gaven van uw schepping.
Sterk ons met uw standvastige liefde
en laat uw kinderen, met U verzoend door Jezus Christus,
drinken van de bron van uw verkwikking.
Geprezen zijt Gij, levengevende Drieëenheid,
aan U zij alle lof en eer in alle eeuwen. Amen.

Jezus leidt ons naar de bron van het leven Tweede dag - zaterdag 19 januari

Lezingen:

Exodus 14,30-15,13 De Heer is mijn redding geworden

Psalm 36,6-10 Bij U is de bron van het leven

Marcus 1,10 En toen hij uit het water kwam, zag hij de hemel openbreken

1 Korintiërs 10,1-5 De rots was Christus

Overweging:

Jezus' doopsel maakt ons duidelijk wat wij gemeenschappelijk belijden: in God, die Vader, Zoon en Geest is, is de bron van het leven. Hij leidt ons tot diezelfde bron door Jezus en Hij transformeert alles.

Jezus komt uit Nazareth, toch noemt zijn Vader hem vanuit de hemel zijn 'geliefde Zoon'. Jezus daalt af in de Jordaan, toch is Hij het die onze dorst lest. Jezus wordt gedoopt door Johannes de Doper, maar de Geest Gods daalt over hem neer. Jezus komt uit het water vandaan en de hemel gaat open over alle mensen. Vanaf dat ogenblik kan er gemeenschap zijn tussen God en de mensen door Christus. Want Hij is waarachtig God en waarachtig mens.

De bron van leven schenkt levend water aan de hele aarde en stroomt overvloedig tot in de dood, zegt Johannes in zijn lijdensverhaal.

Daarom kunnen wij ons samen verheugen, verenigd in hetzelfde geloof, met de verlostten, 'met hen die geleid worden door de hemelse gids' en worden we één in de verkondiging van het goede nieuws.

Samen kunnen wij ons verlaten op deze rots, Christus. Want uit deze rots ontspringt het levend water.

Gebed:

Heer onze God,

Gij zijt de bron van alle leven

laat ons blijmoedig U loven

U eren om de gave van Jezus uw Zoon

die op aarde gekomen is

en zo de hemel opende

opdat de aarde al haar hoop en bestemming zou vestigen op U.

U juichen wij toe om het heil dat uw Zoon heeft gebracht voor alle mensen

U eren wij om de gave van de Geest, die het universum vernieuwt

U prijzen wij omdat kerken, gemeenschappen en gemeenten

van U de kracht ontvangen om de grenzen van dood en scheiding te doorbreken.

U loven wij om de hoop die de wereld door uw verzameld volk

kan blijven vinden in Christus onze Heer. Amen.

Gods standvastige liefde

Derde dag - zondag 20 januari

Lezingen:

Exodus 17,1-7 Geef ons water te drinken

Psalm 36,6-10 Bij U is de bron van het leven

Marcus 10,17-31 Wat moet ik doen om het eeuwig leven te ontvangen?

Handelingen 17,22-31 God is niet ver van ieder van ons

Overweging:

Van hoop vervuld, vatte het volk van Israël de tocht aan naar het beloofde land. Maar spoedig onderging het de ervaring van de woestijn - een tijd van crisis, van twijfel en vragen. Zij verloren hun vertrouwen en morden tegen Mozes: 'Waarom heb je ons uit Egypte weggeleid? Om ons te laten sterven van dorst?' Zij twistten met de Heer en stelden Hem op de proef en ze begonnen opnieuw te verlangen naar de oude toestand van slavernij.

Maar hoe weerbarstig en ondankbaar zij zichzelf ook toonden, God bleef hen liefhebben. Zij vroegen om water en God gaf hun water in overvloed uit de rots. Hij openbaarde zich andermaal als bron van leven.

Op onze eigen levensweg liggen er stukken woestijn, waarin angst en vragen de overhand krijgen. Hoe leef ik mijn eigen leven? Is God met ons in onze moeilijkheden? Komt God ons in onze noden tegemoet? Wat betekent het Christus na te volgen in onze huidige wereld? De verleiding het op te geven en terug te gaan kan heel reëel zijn.

Soms zijn onze vragen arrogant, maar God blijft altijd trouw. Hij is nooit ver weg van elk van ons. Zelfs in de dorre duisternis, als wij het willen opgeven, zorgt God voor ons en roept ons op tot volharding, tot trouw, tot voortzetting van de weg met Hem.

Ook de oecumenische tocht van de kerken leidt ons door de woestijn. Vragen en twijfels zijn ons deel. Wat moeten wij doen? Maken wij vooruitgang? De verleiding om terug te keren naar de tijd van isolatie en gevangenschap is altijd aanwezig. Maar onze standvastige, liefhebbende God is

met ons. Hij roept ons op om alle zondigheid en scheiding achter ons te laten en samen te drinken aan de levensbron.

Gebed:

God, onze Vader,
geef nieuwe moed aan uw pelgrimerend volk.
Gij baart leven in de woestijn en doet water ontspringen uit de rots.
Neem onze twijfels en onze vragen ter harte en maak hen vruchtbaar.
Dat wij en onze kerken elkaar steunen en dragen in ons zoeken en verlangen naar U.
Ga met ons mee en toon ons uw liefhebbende aanwezigheid
ook als de weg hard is en onze stappen wankel.
Breng ons tot de eenheid die Gij voor uw volk verlangt,
Door Jezus Christus uw Zoon en onze Heer. Amen.

Gedoopt tot nieuw leven Vierde dag - maandag 21 januari

Lezingen:

Genesis 7,15-23 Alleen Noach bleef over, met alles wat in de ark was
Psalm 36,6-10 Bij U is de bron van het leven
Johannes 3,1-7 Niemand kan Gods koninkrijk binnengaan, als hij niet wordt geboren uit water en geest.
2 Korintiërs 5,16-19 Al het oude is voorbij; zie alles is nieuw geworden

Overweging:

De persoon van Nikodemus staat voor ieder die zich bewust is van gemis, voor al wie dorstig is naar het koninkrijk van God. Op zoek naar een antwoord zoekt Nikodemus Jezus op in de nacht. Hij herkent in hem degene die gekomen is van Godswege en begint hem in geloof te volgen. Christus schenkt aan Nikodemus en aan allen die hem zoeken de kostbare gave van een nieuw leven. Door water en de heilige Geest worden zij bevrijd uit de ban van hun zonden. Met alle gedoopten worden zij broeders en zusters. In hun zorg voor zieken en behoeftigen, voor onderdrukten en hen die vergeten worden, zijn zij levende getuigen van Christus. In de laatste decennia heeft de oecumenische tocht christenen meer bewust gemaakt van het sacrament van het doopsel. Door onze gemeenschappelijke doop zijn wij leden geworden van het ene lichaam van Christus en zo 'beschouwen wij van nu af aan niemand meer vanuit louter menselijk oogpunt'. We zijn allen met God verzoend en hebben de opdracht ontvangen tot verzoening. Doordat de zondige verdeeldheid bleef bestaan, werden wij verhinderd de volle betekenis te zien en de reikwijdte van onze gemeenschappelijke doop. Laat ons meer en meer uit de bron van leven putten en Gods verzoening uitdragen onder elkaar en in de wereld.

Gebed:

Vader, Gij hebt ons met U verzoend in Christus uw Zoon,
met hem zijn wij ondergedompeld in het water van de doop,
met hem zijn wij opgestaan om te delen in zijn leven door de heilige Geest,
in hem zijn wij een nieuwe schepping geworden.
Breng allen die zijn naam dragen tot inkeer over hun zonden,
help hen elkaar de hand te reiken
en te komen tot de volheid van leven.
Dit vragen wij U in de naam van Jezus Christus onze ene Heer. Amen.

God, de bron van eenheid Vijfde dag - dinsdag 22 januari

Lezingen:

Psalm 36,6-10 Bij U is de bron van het leven
Ezechiël 36,24-28 Jullie zullen mijn volk zijn en Ik zal jullie God zijn
Johannes 17,20-23 Dat u allen één zijt
Handelingen 16,11-15 Wij gingen de poort uit naar de rivier

Overweging:

Vandaag ontmoeten we een vrouw, Lydia, op een gebedsplaats, waar zij met andere vrouwen is samengekomen. Om haar te kunnen vinden, moeten we de poort uitgaan, temidden van mensen die we niet kennen. Daar bij de rivier maken wij een wezenlijke ontmoeting mee. God opent Lydia's hart, zodat ze Gods woord ook echt hoort. Zij wordt met haar hele huisgezin gedoopt en al gauw wordt haar huis een toevluchtsoord voor de christelijke gemeente.

Vandaag staan we stil bij die zo gewone bezigheid van luisteren die van essentieel belang is wanneer christenen en christelijke gemeenten elkaar ontmoeten. Als we samenkomen, vanuit verschillende gemeenten, tradities en culturen, moeten we zorgvuldig luisteren naar elkaars getuigenis.

Wij zijn er vaak niet in geslaagd om als een volk te leven, gedoopt in Christus. Wij zijn er niet in geslaagd om geduldig en belangstellend te luisteren naar elkaars getuigenis. Daarom bidden wij voortdurend dat God ons nieuwe plaatsen en mogelijkheden voor ontmoetingen laat ontdekken. Moed en geduld zijn nodig om als christenen uit verschillende geloofsgemeenschappen samen een huwelijk te sluiten met de bijbehorende vreugde en verdriet; om als christenen elkaars gebedsruimte te delen; om als christenen temidden van een niet-christelijke meerderheid te leven en de vreugde van het geloof in Christus proberen te delen.

Bij deze pijnlijke en vreugdevolle gelegenheden worden wij bemoedigd door onze overtuiging dat wij Gods volk zijn en dat we geroepen worden om Gods gaven te delen met de hele schepping. We moeten zoeken naar en bouwen aan plaatsen waar christenen oecumenisch kunnen bidden en werken aan verzoening. We moeten ook zoeken naar en bouwen aan plaatsen waar mensen een toevlucht vinden. Zo zullen we onze ware bestemming vinden als volk van God.

Gebod:

Heilige God, bron van eenheid,
als wij hier samenkomen,
danken wij U voor het doopwater
waardoor Gij ons tot één gemeenschap hebt samengebracht.
Laat onze kerken en gemeenschappen groeien en bloeien in één geloof en één doop.
Spoor ons aan om van Christus te getuigen
in onze ontmoetingen van alle dag
en om duidelijker de eenheid van de kerk te laten zien.
Maak dat wij aan deze oproep trouw zijn zo lang wij leven. Amen.

God, bron van medeleven Zesde dag - woensdag 23 januari

Lezingen:

Psalm 36,6-10 Bij U is de bron van het leven

Jesaja 42,1-9 Ik heb u gesteld tot een verbond voor het volk, tot een licht der natiën

Johannes 5,1-9 'Ik heb geen mens om mij in het bad te werpen'

Handelingen 5,12-16 Vele tekenen en wonderen werden gedaan door de apostelen.

Overweging:

Vandaag ontmoeten we een verlamde man bij het bad van Bethesda. Hij ligt al achtendertig jaar op zijn matje in de buurt van het bad. Net zoals zoveel mensen in het derde millennium, weet hij misschien niet eens wat er met hem aan de hand is. Wel weet hij dat hij door eigen inspanningen zijn herstel niet kan bewerkstelligen. Maar zelf heeft hij niemand om hem te helpen. Misschien wil hij vreemden niet om hulp vragen. Jezus komt en doet net of Hij niet weet wat de man wil. Jezus vraagt en antwoordt dan, brengt genezing als een vreemde, omdat de man niet weet wie Jezus is.

De volgelingen van Jezus, zo lezen we in het boek Handelingen, gaan door met dit werk van helen en helpen. Jesaja spreekt van een dienaar die gerechtigheid voortbrengt op een zachtaardige, niet-destructieve manier. Hij spreekt ook over Gods oproep aan ons om een licht te zijn, om zicht en vrijheid te herstellen.

Als individuele christenen of als verschillende kerken zouden we ons wel eens kunnen onttrekken aan het leven in al zijn volheid dat God voor ons in petto heeft. We weten misschien niet eens wat we missen. Onze weg naar echte heelheid zal van ons verlangen dat we Gods hulp vragen en de hulp van andere mensen of kerken, die nu nog vreemd voor ons zijn.

Als we gerechtigheid, gezondheid en heelheid aan anderen brengen, volgen we dan de manier

waarop Jezus zaken aanpakt

- door hen die we willen helpen te vragen wat ze willen?
- door zachtmoedig en in stilte met mensen te werken?
- door anderen gelijkwaardig te behandelen ongeacht ras, status, geloof of geslacht?
- en vragen we de Geest van Christus om ons in dit werk te helpen?

Gebed:

God van mededogen,
geef ons de bescheidenheid om [dat] te zoeken wat we nodig hebben
om ons tot volheid van leven te leiden;
om in de vreemdeling uw werkzame geest te herkennen.
Roep ons steeds weer op om met mededogen de wereld te helpen
die U geschapen hebt.
We bidden in het bijzonder
voor kleine kerken binnen en buiten de oecumenische structuren;
voor minderheden in Europa;
voor mensen die het gevoel hebben dat niemand hen opneemt.
Hoor ons bidden in Jezus' naam. Amen.

De vruchten van een nieuw leven Zevende dag - donderdag 24 januari

Lezingen:

Psalm 1,1-6 Zij zijn als bomen geplant aan waterstromen die hun vruchten op tijd geven
Psalm 36,6-10 Bij U is de bron van het leven
Matteüs 13,3-9 'Ander zaad viel in goede aarde en bracht graan voort'
Efeziërs 3,14-21 Geworteld en gegrond in liefde

Overweging:

Het beeld van de boom geplant aan waterstromen, laat ons de oorsprong en bloei van nieuw leven zien. Bloeiend leven kan niet zonder levensbronnen bestaan. Net zoals bomen water en wortels nodig hebben, spreekt de Psalm over de Thora het woord van God als bron voor het leven van Gods volk.

Het woord van God is als helder water, als een altijd watergevende bron die de kerken en het leven van christenen inspireert. Het is geen dood, maar een levend en krachtig woord dat vrucht draagt. Het geeft vertrouwen, stabiliteit en richting, uithoudingsvermogen en vrijheid.

In de mate waarin het ons leven en ons handelen verandert, is het als zaad dat ontspruit en als een boom die bloeit en vrucht gaat dragen.

De bijbel is een geschenk dat wij delen. Als christenen uit verschillende tradities en verschillende culturen, worden wij opgeroepen om samen te komen en steeds beter te leren luisteren naar wat de bijbel ons vandaag te zeggen heeft. Zo doen wij verrassende ontdekkingen en vinden wij wederzijdse inspiratie. Als de gemeenschap van gelovigen naar dat ene woord luistert, zal dat resultaat hebben. Het woord verenigt ons en dwingt ons om gezamenlijk te handelen in die ene Geest. Hoe dieper we geworteld zijn in Christus met des te meer overtuiging zullen we ons inzetten, bijvoorbeeld voor de rechten van de armgemaakten; voor de bescherming en waardigheid van het leven; voor behoud van de schepping; voor solidariteit met de armen; kortom voor verzoening.

Zo zullen de vruchten van het nieuwe leven onder ons opgroeien. Zo worden wij in deze gebroken wereld een teken van hoop dat God zijn schepping herstelt.

Gebed:

God, bron van leven,
we danken U voor uw levenbrengend woord.
Laat het een plaats vinden bij ons en goede vrucht dragen.
Als wij samen de bijbel delen,
laat ons dan ervaren
dat uw woord een verbond van eenheid is
en een bron van gezamenlijk handelen.
Bemoedig hen die werken aan het vertalen en verspreiden van de bijbel.

We bidden dat onze woorden en daden uw woorden en daden zichtbaar zullen maken.
Help ons om steeds meer te leven zoals Gij het wilt. Amen.

God, bron van hoop
Achtste dag - vrijdag 25 januari

Lezingen:

Psalm 36,6-10 Bij U is de bron van het leven

Ezechiël 47,6-12 'Hun vruchten zullen tot spijzen zijn en hun loof tot geneesmiddel'

Johannes 4,7-14 Een fontein van water dat springt ten eeuwigsten leven

Openbaring 21,1-7 De bron van het water des levens

Overweging:

Deze dingen zijn betrouwbaar en waar: het nieuwe leven in Christus wordt gratis aan ieder aangeboden door de genade van God. Het levende water dat we deze dagen hebben gevierd als gebed voor eenheid onder christenen is Gods geschenk dat ons allen wordt aangeboden. Behouden blijven is niet iets wat we verdienen, of dat we 'waardig' zijn; en niemand persoonlijk, noch een enkele kerk, heeft het alleenrecht op toegang tot de bron van leven, Jezus Christus onze Heer. Hiervoor zijn wij God dankbaar.

Dit geschenk moet ieder van ons aanvaarden en zich eigen maken. Elk van ons moet zelf bedenken wat ons antwoord is op Gods aanbod voor een nieuw leven in Christus. Maar dat betekent niet dat je er in een christelijk leven alleen voor staat. Als we dichterbij Christus komen, komen we ook dichterbij elkaar. Wij worden met allen samengebracht die bij Christus horen, door welke misverstanden en verschil van inzicht onze diverse kerken ook gescheiden zijn. Hiervoor zijn wij God dankbaar.

Christus biedt ons 'een fontein van water dat springt ten eeuwigsten leven'. Onze hoop is gebaseerd op Gods belofte voor nieuw leven: de vernieuwing van ons eigen leven, de vernieuwing van alle kerken en de vernieuwing van de hele schepping.

We weten dat we bij elkaar horen door onze gemeenschappelijke doop. We verlangen naar eenheid in het leven van onze kerken - door een gemeenschappelijke belijdenis, getuigenis, dienst, en ooit, aan die ene tafel met onze Heer. En we kijken vooruit in hoop, want de heilige Geest heeft beslist nog verrassingen voor ons in petto.

Gebod:

God, bron van hoop,
we loven U.

We danken U

voor uw geschenk dat wij gered kunnen worden in Christus;
voor allen die onze zusters en broeders zijn door die ene doop in Christus,
en die U ook aanroepen als bron die nieuw leven geeft.

We danken U voor de hoop op nieuw leven in Christus
voor onszelf, onze kerken en de hele schepping.

We danken U dat Gij ons verenigt.

Wij verlangen ernaar in eenheid te leven.

Vergeef ons onze verdeeldheid

en sterk ons in onze inzet om die te overwinnen.

In de vreugde van de opstanding tot eeuwig leven bidden wij. Amen.

Nationale Bijbelzondag op 27 januari 2002

De Raad voor Contact en Overleg betreffende de Bijbel (RCOB) organiseert sinds 1977 de Nationale Bijbelzondag. Deze Bijbelzondag, op de laatste zondag van januari, beoogt het bijbelgebruik te stimuleren. Binnen veel kerkelijke gemeenten en parochies heeft de Bijbelzondag inmiddels een vaste plaats gekregen, soms gevolgd door een Bijbelweek. Ook wordt plaatselijk wel een relatie gelegd met de Week van Gebed voor de Eenheid van de Christenen.

De RCOB is een oecumenisch samenwerkingsverband van bijbelorganisaties en 14 kerkgenootschappen en heeft tot taak: bezinning en overleg met betrekking tot vertaling, verspreiding en gebruik van de bijbel. Voor meer informatie over de RCOB en de Nationale Bijbelzondag/-week: ds. Albert van Daalen (secretaris), Bernard van Beeklaan 8, 1241 AH

Kortenhoef; tel. 035 6561378; fax: 035 6562022; e-mail: rcob@planet.nl; internetsite: www.rcob.nl.